

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผลการวิจัยเรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นว่าคำลักษณนาม 386 คำ ที่รวบรวมมาได้ นั้น ทำให้เห็นระบบลักษณนามในภาษาล่าหู่ได้ชัดเจนพอสมควร ในแง่รูปคำจะเห็นได้ว่าคำลักษณนามมีทั้งที่เป็นหน่วยคำเดี่ยวและหลายหน่วยคำประสมกันอยู่ ในด้านการเกิดร่วมกับคำบอกจำนวนนั้น ลักษณนามในภาษาล่าหู่จะแสดงลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของภาษาที่ใช้ลักษณนาม กล่าวคือ มีคำลักษณนามกลุ่มหนึ่งแยกตัวออกจากคำลักษณนามอื่น ๆ โดยที่ลักษณนามประเภทนี้จะเกิดได้กับคำบอกจำนวน te^1 'หนึ่ง' เท่านั้น ซึ่งอาจจะมีเหตุผลทางวัฒนธรรมในการอธิบายก็ได้ เพราะลักษณนามที่ใช้กับ te^1 ได้จะบอกการเป็นส่วนที่แยกไม่ได้ และเป็นส่วนที่มีอยู่ส่วนเดียว

ส่วนการเกิดร่วมกันของนามและลักษณนามนั้นมีเงื่อนไขว่า คำทั้งสองประเภทที่เกิดร่วมกันจะต้องมีความหมายสอดคล้องกัน เนื่องจากเงื่อนไขนี้ไม่เคร่งครัดเท่ากันสำหรับลักษณนามทุกคำ จึงทำให้สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกลักษณนาม เป็นกลุ่มใหญ่ได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีเงื่อนไขเคร่งครัด และกลุ่มที่มีเงื่อนไขไม่เคร่งครัด ในการเกิดร่วมกับนาม ลักษณนามซ้ำรูปและลักษณนาม เฉพาะจัดอยู่ในกลุ่มแรก ขณะที่ลักษณนามบอกประเภท ลักษณนามบอกหน่วยวัด และลักษณนามกลางอยู่ในกลุ่มหลัง

นอกจากนี้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้แสดงเงื่อนไขการเกิดร่วมระหว่างนามและลักษณนามไว้ด้วยในรูปของลักษณะบ่งการเกิดร่วม

5.2 อภิปรายผล

ผลงานการวิจัยฉบับนี้พอจะกล่าวได้ว่ามีข้อแตกต่างบ้างเล็กน้อย จากงานของมาติซอพ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจำแนกคำลักษณนาม ซึ่งมาติซอพแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มย่อย แต่มีได้ชี้แจงว่าใช้เกณฑ์อะไรในการแบ่ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาและแสดงการจำแนกลักษณนามโดยละเอียดตาม

เกณฑ์แบบต่าง ๆ ทำให้มองเห็นลำดับชั้นของการจำแนกได้อย่างสมบูรณ์และเป็นระบบ รวมทั้งได้แสดงเงื่อนไขการเกิดร่วมกับคำนามด้วย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระบบลักษณนามภาษาลำหู่กับระบบลักษณนามภาษาไทย จะเห็นว่าระบบคำลักษณนามภาษาลำหู่จะคล้ายคลึงกันมากกับระบบลักษณนามภาษาไทย เพราะว่ามีลักษณะสำคัญ ๆ หลายประการที่เหมือนกัน เช่น มีการใช้นามซ้ำรูปเป็นลักษณนามเพื่อความสะดวก มีลักษณนามกลาง ลักษณนามหน่วยวัด และลักษณนามบอกประเภท ซึ่งใช้ร่วมกับคำนามได้โดยไม่มีเงื่อนไขเคร่งครัด แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีลักษณนามเฉพาะอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งแต่ละคำมีเงื่อนไขที่จะเกิดร่วมกับนามได้อย่างเคร่งครัด และรวมทั้งจะเป็นปัญหาสำหรับผู้ใช้ภาษาที่มีใช้เจ้าของภาษา และในเวลาเดียวกันแม้เจ้าของภาษาเองก็มิได้เลือกใช้ลักษณนามเฉพาะอย่างสม่ำเสมอ

ในส่วนของลักษณนามเฉพาะในระบบลักษณนามภาษาลำหู่เองนั้นก็ทำให้มองเห็นโลกทัศน์บางส่วนของคนลำหู่ที่เกี่ยวกับการมองคน สัตว์ และวัตถุรอบ ๆ ตัว กล่าวคือ การแยกคน สัตว์ และพืชด้วยการใช้ลักษณนามแยกต่างหากจากกัน นอกจากนี้การมีลักษณนามเฉพาะหลายคำที่เดียวที่ใช้กับส่วนต่าง ๆ ของพืช พื้นดิน ลักษณะของที่ราบ ยังแสดงให้เห็นการเป็นสังคมเกษตรกรรมของชาวลำหู่อย่างชัดเจน

การกำหนดลักษณนามสำหรับสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามาในวัฒนธรรมก็พอจะเห็นได้ว่า มีวิธีการ 3 วิธี คือ อาจใช้วิธีการซ้ำคำนาม ใช้ลักษณนามกลาง หรือใช้วิธีเปรียบเทียบว่าเหมือนหรือคล้ายคลึงกับสิ่งเดิมที่มีอยู่ ดังตัวอย่างการใช้ลักษณนามสำหรับนาม $ca^7 po^2$ 'เครื่องบิน'

ใช้ลักษณนามซ้ำรูป : $ca^7 po^2$ 3 $ca^7 po^2$ 'เครื่องบิน 3 เครื่องบิน'
 ใช้ลักษณนามกลาง : $ca^7 po^2$ 3 ma^2 'เครื่องบิน 3 อัน'
 ใช้วิธีเปรียบเทียบกับสัตว์ : $ca^7 po^2$ 3 $khε^5$ 'เครื่องบิน 3 ตัว'

นอกจากนี้ในการทดสอบความถูกต้องในการใช้ลักษณนามได้พบว่า การใช้ลักษณนามเฉพาะที่ผิด เงื่อนไขนั้นนอกจากจะทำให้เกิดนามวลีที่ใช้ไม่ได้แล้วยังอาจจะทำให้เกิดความหมายเชิงอารมณ์ เช่น การแสดงความรู้สึกดูหมิ่นเหยียดหยามหรือล้อเลียนได้ดังตัวอย่างประโยคคำถามต่อไปนี้

1. $na^2 \quad \text{๖}^2 \quad \underline{na^6} \quad qhə^5$ 3 $qhə^5 \quad \text{c๖}^2 \quad la^1$
 'คุณ' 'ปิ่นอโตแมติก' 3 'เครื่อง' 'มี' 'หรือ'
 'คุณมีปิ่นอโตแมติก ๓ เครื่องหรือ'
2. $na^2 \quad \text{๖}^2 \quad \underline{na^6} \quad qhə^5$ 3 $qho^1 \quad \text{c๖}^2 \quad la^1$
 'คุณมีปิ่นอโตแมติก ๓ กระบอกหรือ'
3. * $na^2 \quad \text{๖}^2 \quad \underline{na^6} \quad qhə^5$ 3 $ta^2 \quad \text{c๖}^2 \quad la^1$
 'คุณมีปิ่นอโตแมติก ๓ ท่อนหรือ'
4. $na^2 \quad \text{๖}^2 \quad \underline{na^6}$ 3 $ta^2 \quad \text{c๖}^2 \quad la^1$
 'คุณมีปิ่น ๓ ท่อนหรือ'

จากตัวอย่างคำถาม $\underline{na^6} \quad qhə^5$ 'ปิ่นอโตแมติก' เป็นรูปคำประสมจาก $\underline{na^6}$ 'ปิ่น' + $qhə^5$ 'เครื่อง' เกิดร่วมกับลักษณนาม $qhə^5$ 'เครื่อง' หรือ qho^1 'กระบอก' ได้เช่นในประโยคที่ 1 และ 2 แต่ $\underline{na^5} \quad qhə^5$ เกิดร่วมกับลักษณนาม ta^2 'ท่อน' ในประโยคที่ 3 ไม่ได้ ยกเว้นแต่ผู้พูดต้องการจะเยาะเย้ยหรือล้อเลียนผู้ฟัง ในขณะที่คำถาม $\underline{na^6}$ 'ปิ่น' เกิดร่วมกับลักษณนาม ta^2 'ท่อน' ในประโยคที่ 4 ได้

ทั้งนี้การพูดคุยโอ้อวดเรื่องปิ่นเป็นหัวข้อสนทนาที่มักจะได้ยินได้ฟังบ่อย ๆ ในหมู่ชาวลำพูนซึ่งได้สมญาว่าเป็นนายพรานผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ชายต้องมีปิ่นเป็นสมบัติและเป็นเครื่องบอกฐานะทางสังคม ถ้าใครมีปิ่นที่มีประสิทธิภาพเหนือกว่าของคนอื่นก็ถือว่าเป็นที่นับหน้าถือตา ประโยคคำถามประโยคที่ 1, 2 และ 4 เป็นประโยคคำถามธรรมดาที่ใช้ถามได้โดยไม่เกิดความหมายเชิงอารมณ์ใด ๆ แต่ถ้าหากใครถูกถามด้วยประโยคคำถามที่ 3 ซึ่งเป็นประโยคที่ใช้ไม่ได้ เขาจะต้องโกรธมาก เพราะถือว่าผู้ถามมีเจตนาดูถูกดูหมิ่นหรือล้อเลียนว่าเขาคงจะไม่มีปิ่นอโตแมติกจริง ประโยคคำถามที่ 3 จึงเป็นประโยคที่ไม่น่าใช้ เพราะทำให้เกิดความหมายเชิงอารมณ์ด้านลบได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องคำลักษณนามในภาษาลำหู่ณะตามแนววรรณคดีนี้ ทำให้มองเห็นแนวทางการศึกษาภาษาศาสตร์ด้านอื่น ๆ ในเรื่องเดียวกันที่น่าสนใจและศึกษาวิจัยต่อไปอีก ดังข้อเสนอแนะต่อไปนี้

5.3.1 ศึกษาวิจัยเรื่องคำลักษณนามในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่น ๆ โดยใช้แนวทางการศึกษาเชิงวรรณคดี

5.3.2 ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องคำลักษณนามในภาษาลำหู่ย้อยอื่น ๆ เช่น เปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาลำหู่ณะ (มุเซอคำ) กับลำหู่ยู่ (มุเซอแดง) หรือศึกษาเปรียบเทียบระหว่างภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่น ๆ เช่น ลักษณนามในภาษาไทยกับภาษาลำหู่ณะ เป็นต้น

5.3.3 ศึกษาเปรียบเทียบทางด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคมเรื่องการใช้ลักษณนามในภาษาลำหู่ณะ โดยเปรียบเทียบวัย เพศ และการศึกษาของผู้ใช้ภาษาชาวลำหู่ณะ ความแตกต่างเหล่านี้ อาจเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่กำหนดการเลือกใช้ลักษณนามประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะมีแนวโน้มที่ทำให้สังเกตได้ว่า เด็กหรือคนหนุ่มคนสาว มักจะเลือกใช้ลักษณนามกลางในอัตราค่อนข้างสูงกว่าผู้ใหญ่หรือคนแก่

5.3.4 ศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการใช้คำลักษณนามในภาษาลำหู่ณะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในสังคมชาวลำหู่ณะ เช่น การใช้ลักษณนามในความหมายกว้างออก การมีคำลักษณนามที่เป็นคำยืมเพิ่มขึ้นในภาษา หรือการเลือกใช้ลักษณนามซ้ำนามที่มีมากขึ้น เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นแนวทางให้ทราบว่า การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมก็อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการใช้ลักษณนามในภาษาคด้วย